

Forslag

til

Lov om børnetilskud og andre familieydelser.

Fremsat den 7. december 1966 af *ministeren for familiens anliggender*.

Kapitel 1.

Børnetilskud.

§ 1. Til børn under 18 år ydes almindeligt børnetilskud og særligt børnetilskud efter reglerne i denne lov.

Almindeligt børnetilskud.

§ 2. Det almindelige børnetilskud udgør 536 kr. årlig for hvert barn, jfr. dog stk. 2.

Stk. 2. Det almindelige børnetilskud udgør 832 kr. årlig

- 1) til et barn uden for ægteskab, når faderskabet ikke er fastslået, eller forældrene ikke lever sammen,
- 2) til et ægtebarn, hvis forældre har op-
hævet samlivet på grund af uoverens-
stemmelse eller er separeret eller skilt,
medmindre de har genoptaget samlivet,
- 3) når kun en af barnets forældre lever,
- 4) når begge et barns forældre modtager
folkepension efter § 3, stk. 1, i lov nr.
218 af 4. juni 1965 om folkepension eller
invalidpension efter § 3, stk. 2-4, i lov
nr. 219 af 4. juni 1965 om invalidepen-
sion m. v., eller
- 5) når folke- eller invalidpension til en
eller begge af to pensionsberettigede
forældre er bortfaldet efter § 26 i lov
om folkepension eller § 31 i lov om in-
validepension, eller når ophold på et alder-
domshjem eller plejehjem for en af for-
ældrene ifølge loven om omsorg for in-
validepensionister og folkepensionister
træder i stedet for udbetaling af pen-
sionen.

§ 3. Når den, der har forældremyndig-
heden over et barn og har barnet hos sig,
har en skattepligtig indkomst på mindre
end 11.850 kr. årlig, forhøjes de i § 2, stk. 2,
nævnte børnetilskud med 60 kr. årlig for
hver 500 kr., indtægten er mindre end
11.850 kr. årlig, indtil yderligere 304 kr.
årlig.

Særligt børnetilskud.

§ 4. Det særlige børnetilskud ydes ud
over det almindelige børnetilskud.

Stk. 2. Det særlige børnetilskud udgør
2.592 kr. årlig, når ingen af et barns for-
ældre lever.

Stk. 3. Det særlige børnetilskud udgør
1.560 kr. årlig

- 1) til et barn uden for ægteskab, når fader-
skabet ikke er fastslået, og ingen er anset
som bidragspligtig til barnet,
  - 2) når kun en af et barns forældre lever,
  - 3) når en af et barns forældre modtager
folkepension efter § 3, stk. 1, i lov om
folkepension eller invalidpension efter
§ 3, stk. 2-3, i lov om invalidpension,
eller
  - 4) når folke- eller invalidpension til en af
forældrene er bortfaldet efter § 26 i lov
om folkepension eller § 31 i lov om in-
validepension, eller når ophold på et
alderdomshjem eller plejehjem for en af
forældrene ifølge loven om omsorg for
invalidpensionister og folkepensionister
træder i stedet for udbetaling af pen-
sionen.
- Stk. 4.* Det særlige børnetilskud udgør
halvdelen af det i stk. 3 nævnte beløb, når

en af et barns forældre modtager invalidepension efter § 3, stk. 4, i lov om invalidepension.

Kapitel 2.

Moderskabsydelse.

§ 5. Til kvinder ydes i forbindelse med svangerskab og fødsel en moderskabsydelse på 509 kr.

Kapitel 3.

Erstatning for mistet arbejdsfortjeneste ved fravær fra arbejde på grund af svangerskab og fødsel.

§ 6. En kvinde, der udfører lønnet arbejde for andre, er under fravær fra arbejdet på grund af svangerskab og fødsel berettiget til dagpenge af samme størrelse som de dagpenge, der udbetales lønarbejdere under sygdom i medfør af lov om den offentlige sygeforsikring.

Stk. 2. Undtaget fra reglen om dagpenge i stk. 1 er kvinder i statens, folkeskolens eller folkekirkens tjeneste, der enten hører under tjenestemandsløvgivningen eller får løn under fravær fra arbejde på grund af svangerskab og fødsel efter tilsvarende regler, samt kvinder ansat under kommunerne efter tilsvarende regler.

§ 7. Dagpenge kan ydes fra det tidspunkt, da der skønnes at være 8 uger til fødslen. Dagpenge kan ydes i 14 uger, dog altid så længe efter fødslen som det i medfør af lovgivningen om arbejderbeskyttelse er forbudt en kvinde at tage arbejde.

§ 8. Retten til dagpenge er betinget af, at kvinden har udført lønnet arbejde i mindst 6 måneder inden for det sidste år forud for det tidspunkt, da dagpengene skal begynde at løbe, at arbejdsforholdet i disse perioder har strakt sig over mindst 10 timer ugentlig, samt at hun har haft mindst 40 timers beskæftigelse i de sidste 4 uger før fraværperioden.

Stk. 2. Ved beregning af en arbejdsperiode i henhold til stk. 1 medregnes tidsrum, i hvilke en kvinde har modtaget løn under sygdom eller dagpenge under sygdom i medfør af lov om den offentlige sygeforsikring eller lov om ulykkesforsikring, samt tidsrum, i hvilke det efter en lægelig bedømmelse skønnes nødvendigt, at kvinden skånes for arbejde.

Stk. 3. Ved beregning af en arbejdsperiode i henhold til stk. 1 medregnes endvidere tidsrum, i hvilke en kvinde har modtaget arbejdsløshedsunderstøttelse i medfør af lov om arbejdsanvisning og arbejdsløshedsforsikring m. v., samt tidsrum, i hvilke en kvinde, bortset fra fravær på grund af sygdom eller graviditet, alene ville være afskåret fra arbejdsløshedsunderstøttelse på grund af arbejdsløsheds-kassens regler om 12 måneders ventetid efter indmeldelse eller om maksimalydelse inden for et understøttelsesår.

§ 9. En kvinde, der har sikret sig ret til dagpenge under sygdom efter reglerne om dagpenge i afsnit I i lov om den offentlige sygeforsikring, og som ikke har ret til dagpenge efter § 6, er i forbindelse med en fødsel i 4 uger berettiget til dagpenge af samme størrelse som de dagpenge, hun har sikret sig under sygdom.

§ 10. Retten til dagpenge efter § 9 indtræder 10 måneder efter begæring om optagelse i dagpengeforsikringen.

Kapitel 4.

Betingelserne for retten til ydelser efter kapitel 1-3.

§ 11. Retten til at modtage børnetilskud er betinget af,

- 1) at barnet eller en af forældrene, der har forældremyndigheden over barnet, har dansk indfødsret eller af ministeren for familiens anliggender ligestilles med en indfødt,
  - 2) at barnet har hjemsted her i landet,
  - 3) at barnet ikke har indgået ægteskab,
  - 4) at barnet ikke er anbragt uden for hjemmet i henhold til lovgivningen om særforborg eller lov om børne- og ungdomsforborg, eller er undergivet erhvervsmæssig revalidering uden for hjemmet i henhold til lov om revalidering, samt
  - 5) at den, der skal have børnetilskuddet udbetalt, har fast bopæl her i landet.
- Den, der i henhold til lov om folke-

pension, lov om invalidepension m. v. eller lov om pension og hjælp til enker m. fl. har ret til at modtage ydelser efter disse love i udlandet, skal dog have ret til at modtage børnetilskud.

Stk. 2. Retten til at modtage særligt børnetilskud i de i § 4, stk. 3, nr. 3-4, og stk. 4, nævnte tilfælde er betinget af, at der ikke i henhold til loven om børns retsstilling er fastsat eller kan fastsættes underholdsbidrag. Såfremt den, det i medfør af den nævnte lov er pålagt at betale underholdsbidrag, modtager folkepension eller invalidepension, eller pensionen er bortfaldet i medfør af de i § 4, stk. 3, nr. 4, nævnte bestemmelser, ydes det særlige børnetilskud dog til hel eller delvis dækning af pågældendes forpligtelse.

§ 12. Retten til at modtage moderskabsydelse efter kapitel 2 og dagpenge efter kapitel 3 er betinget af,

- 1) at kvinden har fast bopæl her i landet, og
- 2) at kvinden ikke er anbragt uden for hjemmet i henhold til lovgivningen om særforborg eller loven om børne- og ungdomsforborg.

Stk. 2. Retten til at modtage moderskabsydelsen efter kapitel 2 er yderligere betinget af, at kvinden har dansk indfødsret, er eller senest har været gift med en mand med dansk indfødsret eller af ministeren for familiens anliggender ligestilles med en indfødt.

Stk. 3. Retten til at modtage dagpenge efter kapitel 3 er endvidere betinget af, at arbejdet har været udført her i landet.

§ 13. Betingelserne for retten til at modtage ydelser efter kapitel 1-3 skal være opfyldt:

- 1) for moderskabsydelsen ved udløbet af den 6. svangerskabsmåned, for den sidste halvdels vedkommende dog ved fødslen,
- 2) for dagpenge efter § 9 ved fødslen,
- 3) i øvrigt den første dag i den periode, som den enkelte udbetaling vedrører.

Kapitel 5.

Udbetaling af ydelser efter kapitel 1-3.

§ 14. Børnetilskud udbetales kvartalsvis forud til barnets moder eller, såfremt hun

ikke lever eller ikke har barnet hos sig, til den, der forsørger barnet. Særligt børnetilskud, der skal udbetales til personer, der modtager folkepension, invalidepension eller pension i henhold til lov om pension og hjælp til enker m. fl., udbetales dog til pensionisten månedvis sammen med pensionen.

§ 15. Børnetilskud udbetales første gang for det kvartal, der følger efter det kvartal, i hvilket retten til tilskuddet er erhvervet, og sidste gang for det kvartal, i hvilket retten til tilskuddet ophører. Særligt børnetilskud til de i § 14, 2. pkt., nævnte pensionister udbetales første gang fra den første i den måned, der følger efter den måned, i hvilken retten til tilskuddet er erhvervet.

§ 16. Når det skønnes nødvendigt af hensyn til et barns tarv, kan der træffes bestemmelse om, at børnetilskud udbetales for kortere tidsrum end angivet i § 14.

§ 17. Moderskabsydelsen udbetales med halvdelen af den samlede ydelse efter forløbet af den 6. svangerskabsmåned og resten ved fødslen.

§ 18. Dagpenge i anledning af svangerskab og fødsel udbetales bagud for samme periode som den pågældendes lønningeperiode, dagpenge i henhold til § 9 udbetales dog samlet efter fødslen.

§ 19. Er der for et barn, for hvem der efter lovgivningen om børns retsstilling er eller kunne være fastsat bidrag fra en forsørger, fastsat en erstatning til barnet for tab af forsørgeren, kan erstatningsbeløbet fragå i det særlige børnetilskud efter § 4, stk. 3, nr. 2. Ministeren for familiens anliggender fastsætter de nærmere regler herom.

§ 20. En arbejdsgiver, der yder en kvinde hel eller delvis løn under fravær fra arbejdet på grund af svangerskab og fødsel, er berettiget til at få udbetalt de dagpenge, som hun har ret til efter §§ 6-7, eller for så vidt dagpengene overstiger den udbetalte løn, en så stor del af dagpengene, som svarer til den udbetalte løn for samme tidsrum.

Kapitel 6.

Forskudsvis udbetaling af bidrag til et barns underhold.

§ 21. Et bidrag til et barns underhold, fastsat i henhold til lovgivningen om børns retsstilling, kan, når det ikke betales på forfaldsdagen, fordres udbetalt af det offentlige af den person, der er berettiget til at indkræve bidraget.

Stk. 2. Det kan ved overenskomst med andre stater bestemmes, at et udenlandsk bidragsdokument, der i vedkommende land danner grundlag for retslig inddrivelse af et bidrag, kan sidestilles med et dansk bidragsdokument ved forskudsvis udbetaling af bidrag.

§ 22. Bidrag kan udbetales forskudsvis for tiden, indtil et barn fylder 18 år.

Stk. 2. Betingelserne i § 11, stk. 1, finder tilsvarende anvendelse med hensyn til adgangen til at få et bidrag udbetalt forskudsvis.

Stk. 3. Det er endvidere en betingelse for retten til at få et bidrag udbetalt forskudsvis, at moderen ikke samlever med faderen eller en mand, der efter de før 1. januar 1961 gældende regler er anset som bidragspligtig til barnet.

Stk. 4. De ovenfor nævnte betingelser skal være opfyldt på bidragets forfaldsdag.

§ 23. Søges bidrag udbetalt for tiden forud for bidragsdokumentets dato, kan bidrag udbetales for halvårige perioder i det omfang, betingelserne har været opfyldt på de halvårige forfaldsdage, der ville være indtrådt, hvis bidragsdokumentet havde foreligget ved bidragsperiodens begyndelse.

§ 24. Bidrag kan kræves udbetalt forskudsvis med det beløb, der er fastsat i medfør af loven om børns retsstilling, dog, bortset fra tilfælde, hvor barnet er avlet ved en ved dom fastslået kønsfrihedsforbrydelse, ikke med mere end normalbidraget, der udgør 1.560 kr. årlig for faderen og 1.032 kr. årlig for moderen.

§ 25. Særlige bidrag, som i medfør af loven om børns retsstilling er pålagt til udgifterne ved fødslen og moderens underhold før og efter fødslen, kan under de i

§ 22 nævnte betingelser udbetales forskudsvis af det offentlige med indtil 89 kr. ved fødslen og 156 kr. pr. måned til moderens underhold før og efter fødslen.

Stk. 2. Særlige bidrag, som i medfør af loven om børns retsstilling er pålagt i anledning af barnets dåb, konfirmation, sygdom eller begravelse eller i anden særlig anledning, kan under de i § 22 nævnte betingelser udbetales forskudsvis af det offentlige.

§ 26. Når det skønnes nødvendigt af hensyn til barnets tarv, kan bidraget udbetales for kortere perioder ad gangen end fastsat i bidragsdokumentet.

§ 27. Retten til at kræve et bidrag udbetalt forskudsvis vedvarer til og med årsdagen for bidragets forfaldsdag.

Stk. 2. Hvis barnet på det tidspunkt, da et bidrag kræves udbetalt forskudsvis, forsørges af det offentlige, eller dets forældre på dette tidspunkt samlever, eller hvis moderen samlever med den bidragspligtige, kan bidrag kun udbetales for tiden indtil forsørgens eller samlivets begyndelse.

§ 28. Når et bidrag udbetales forskudsvis, indtræder det offentlige i retten til at indkræve bidraget. Retten hertil er i forhold til det offentlige undergivet den almindelige 20-årige forældelse. Inddrivelse sker efter reglerne i lov om inddrivelse af underholdsbidrag med den ændring, at pålæg om tilbageholdelse i løn m. v. gives af det sociale udvalg, og at også et bidrag, der har været forfaldet i mere end 5 år, kan inddrives ved tilbageholdelse, dog ikke ud over 20 år fra forfaldsdagen, og kun når inddrivelse er iværksat og fremmet uden ophold.

Stk. 2. Når det sociale udvalg indstiller, at afsoning skal ske, er udvalget berettiget til at sikre sig den bidragsskyldiges tilstedeværelse, til endelig afgørelse træffes, herunder lade ham midlertidigt indlægge i et forsorgshjem, om fornødent i lukket afdeling, såfremt hans tidligere forhold giver anledning til at frygte for, at han vil søge at undrage sig betaling eller afsoning. Skyldneren skal straks gøres bekendt med, at han kan forlange spørgsmålet om frihedsberøvelsens lovlighed forelagt domstolene efter reglerne i retsplejelovens kapitel 43 a.

§ 29. Det offentlige skal søge hele det beløb, der ved resolutionen i medfør af loven om børns retsstilling skal betales, inddrevet hos den bidragsskyldige. Såfremt det beløb, der inddrives, overstiger det forskudsvis udbetalte bidrag, udbetales det overskydende beløb til den, der er berettiget til at indkræve bidrag.

§ 30. Betaler en bidragsskyldig til det offentlige et beløb til dækning af forskudsvis udbetalte bidrag, er han berettiget til at forlange, at beløbet først anvendes til dækning af den del af bidragene, for hvilke der er truffet bestemmelse om afsoning.

§ 31. Forskudsvis udbetalte bidrag, som ikke er betalt af den bidragsskyldige, kan eftergives efter samme regler som hjælp med tilbagebetalingspligt efter lov om offentlig forsorg.

Kapitel 7.

Administration.

§ 32. Administrationen af denne lov påhviler de sociale udvalg, i København og Århus og andre kommuner, der har en godkendt magistratsordning, magistraten.

Stk. 2. De sociale udvalgs (magistratens) afgørelser kan indbringes for vedkommende amtmand, hvis afgørelser kan indbringes for ministeren for familiens anliggender. Afgørelser truffet af de kommunale myndigheder i Københavns og Frederiksberg kommuner og i andre kommuner, for hvilke ministeren for familiens anliggender godkender en sådan ordning, kan indbringes for ministeren.

§ 33. Det påhviler det sociale udvalg (magistraten) at drage omsorg for udbetaling af børnetilskud.

Stk. 2. Udbetaling af moderskabsydelse og dagpenge i anledning af svangerskab og fødsel sker efter begæring af den berettigede. Er begæring om moderskabsydelse ikke indgivet inden fødslen, drager det sociale udvalg (magistraten) dog omsorg for udbetaling af ydelsen efter fødslen.

Stk. 3. Udbetaling af ydelserne sker gennem det sociale udvalg (magistraten) i den kommune, hvor den, der har ret til ydelsen, har fast bopæl.

§ 34. Det påhviler den, der modtager ydelser efter loven, at underrette det sociale udvalg (magistraten) om forandringer i sine forhold, der kan medføre nedsættelse eller bortfald af ydelserne.

Stk. 2. Har nogen mod bedre vidende uberettiget modtaget ydelser efter loven, skal det beløb, der med urette er modtaget, tilbagebetales.

Kapitel 8.

Refusion og revision m. v.

§ 35. Udgifterne til ydelser efter kapitel 1, 2 og 6 afholdes af statskassen.

§ 36. Udgifterne til ydelser efter kapitel 3 afholdes af landets kommuner og fordeles efter reglerne om mellemkommunal refusion i lov om offentlig forsorg.

§ 37. Om anvisning af refusion, regnskabsaflæggelse og revision gælder reglerne i lov om offentlig forsorg.

§ 38. De i kapitel 1 og 2 nævnte ydelser, det i § 24 nævnte normalbidrag og de i § 25, stk. 1, nævnte beløb reguleres efter reguleringspristallet for januar og juli måneder. Beløbene forhøjes eller nedsættes med 3 pct. for hver fulde 3 points udsving i reguleringspristallet ud over 100 og med 2 pct. for hver fulde 2 points udsving i reguleringspristallet under 100, idet overskydende points henstår til næste regulering. De herefter fremkomne beløb afrundes for så vidt angår det almindelige børnetilskud til det nærmeste med 4 delelige beløb i kroner, for så vidt angår det særlige børnetilskud og det i § 24 nævnte normalbidrag til det nærmeste med 12 delelige beløb i kroner og for så vidt angår moderskabsydelsen og de i § 25, stk. 1, nævnte beløb til det nærmeste beløb i kroner.

Stk. 2. Den i stk. 1 nævnte regulering får virkning fra henholdsvis 1. april og 1. oktober, ændringen i normalbidragene dog for de halvårsbidrag, der forfalder efter denne dato.

Stk. 3. Den i § 3 nævnte indtægtsgrænse reguleres efter den i stk. 1 nævnte regel, således at regulering finder sted én gang årligt på grundlag af det for januar måned

offentliggjorte reguleringspristal. Det ved reguleringen fremkomne beløb afrundes til det nærmere med 10 delelige beløb i kroner.

§ 39. Det kan ved overenskomst med andre stater bestemmes, at statsborgere fra disse lande har ret til ydelser efter kapitel 1, 2 og 6 efter samme regler som danske statsborgere.

Stk. 2. Ministeren for familiens anliggender kan ligestille arbejde udført i andre lande med arbejde udført her i landet ved beregning af arbejdsperioderne efter kapitel 3.

§ 40. Loven træder i kraft den 1. juli 1968.

§ 41. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Bemærkninger til lovforslaget.

I en betænkning, afgivet i 1964 af det af socialministeriet nedsatte *familiepolitiske udvalg*, er det foreslået at forhøje normalbidraget til børns forsørgelse med 25 pct. og at ophæve indtægtsgrænsen for adgangen til forskudsvis at modtage udbetaling af det offentlige af privatretligt fastsatte bidrag til børns forsørgelse. Ved lov nr. 89 af 25. marts 1964 om ændring i lov om offentlig forsorg er der gennemført en *forhøjelse af normalbidraget* over en årrække, således at forhøjelsen af bidraget fra 1. april 1967 vil udgøre 25 pct. i forhold til det før 1. april 1964 gældende bidrag. Ved samme lov er *indtægtsgrænsen* for adgang til forskudsvis at få bidrag udbetalt af det offentlige ophævet med virkning fra 1. april 1965.

I det familiepolitiske udvalgs betænkning er det endvidere foreslået at samle visse regler om børnetilskud og andre familiedydelser til én lov. Det foreliggende lovforslag følger i det væsentlige udvalgets indstilling, idet der dog på grundlag af erfaringerne efter gennemførelsen af loven af 25. marts 1964 foreslås enkelte yderligere ændringer i forhold til den bestående lovgivning.

Hovedbestemmelserne i lovforslaget er følgende:

1. I forslagens kapitel I samles skattelovgivningens regler om almindeligt børnetilskud, invalidepensionslovens, folkepensionslovens og enkepensionslovens regler om børnetillæg og reglerne i lov om offentlig forsorg om børnebidrag til enlige forsørgere.
2. De beløb, der svarer til det hidtil ydede almindelige børnetilskud og til det almindelige børnetilskud til enlige, reguleres efter pristallet.
3. Det beløb, der svarer til det hidtil ydede almindelige børnetilskud, forhøjes gradvis for enlige forsørgere og for forældre, der begge modtager invalide- eller folkepension, når deres indtægt ligger under en vis grænse, således at tilskuddet

for personer med indtægter, der svarer til folkepensionen for ægtepar, forhøjes med 360 kr.

4. Det beløb, som hidtil har været ydet som *almindeligt børnetilskud* til enlige forsørgere, ydes også for børn af forældre, der begge modtager invalidepension eller folkepension.
5. Det beløb, svarende til normalbidraget, som hidtil har været ydet som *børnetillæg* til invalide- og folkepensionister og som *børnebidrag* efter forsorgsloven til enlige forsørgere, nemlig enker og enkemænd og visse enlige mødre og andre enlige forsørgere, ydes uden hensyn til modtagerens økonomiske forhold.
6. Det børnebidrag, som hidtil efter overøvrighedens bestemmelse i det enkelte tilfælde har været ydet til børn, hvis fædre ikke kendes, og for hvem der ikke er nogen bidragspligtig, ydes uden undersøgelse i det enkelte tilfælde.
7. Reglen om, at invalide- eller folkepension bortfalder, når pensionisten optages på alderdomshjem eller plejehjem eller i en vis tid har haft ophold på en særforsorgsinstitution, ændres derhen, at børnetillægget til pensionen, der efter de gældende regler bortfalder med pensionen, fortsat kan udbetales.
8. Der indføres en *moderskabsydelse* til afløsning af den ved lov af 4. juli 1946 fastsatte mælkehjælp til svangre kvinder og til kvinder efter en fødsel, og reglen udvides til at gælde alle kvinder, således at den hidtidige begrænsning, hvorefter hjælpen ikke kan gives til kvinder, der ikke er A-medlemmer af en sygekasse, eller som hører til landhusholdninger, der selv producerer mælk, bortfalder.
9. Der indføres en almindelig regel om erstatning for mistet arbejdsfortjeneste i forbindelse med en fødsel. Ydelsen tilkommer i indtil 14 uger kvinder, der udfører lønnet arbejde for andre.
10. Der indføres en bestemmelse om, at kvinder,

der frivilligt har sikret sig dagpenge under sygdom, i 4 uger har ret til en af det offentlige finansieret ydelse i forbindelse med en fødsel.

11. Børnetilskud udbetales kvartalsvis forud af de sociale myndigheder og udbetales normalt til barnets moder.
12. Reglerne i lov om offentlig forsorg om forskudsvis udlæg af underholdsbidrag til børn og inddrivelse af bidraget er optaget i lovforslagets kapitel 6.

Det *almindelige børnetilskud* svarer til de hidtil med hjemmel i skattelovgivningen ydede beløb, idet det dog efter forslaget § 3 forøges for visse grupper af personer med lave indtægter. Dette børnetilskud skal som hidtil *ikke* være *skattepligtig indkomst*, medens lovens øvrige ydelser vil være skattepligtig indkomst.

Det vil i skattelovgivningen blive bestemt, hvilke beløb der ikke skal være skattepligtig indkomst.

Det almindelige børnetilskud efter skattelovgivningen er 630 kr. årlig og yderligere 350 kr. årlig til børn af enlige forsørgere. Disse beløb er ikke foreslået forhøjet i forhold til de gældende beløb.

Regeringen er imidlertid indstillet på en forhøjelse af tilskuddene, således som foreslået i finansministerens skitse til folketingsudvalget vedrørende lovforslaget om en almindelig omsætningsafgift, men mener, at spørgsmålet om, på hvilket niveau det almindelige børnetilskud skal ligge, bør afgøres i forbindelse med overvejelserne om en skattereform.

Gennemførelse af lovforslaget forudsætter ændring af de sociale pensionslove, af lov om offentlig forsorg, lov om den offentlige sygeforsikring og af skattelovgivningens regler om børnetilskud. Derimod nødvendiggør gennemførelse af forslaget ikke ændring i reglerne i funktionærloven, medhjælperloven og lærlingeloven om arbejdsgiveres forpligtelse over for arbejdstagere i tilfælde af svangerskab og fødsel.

Forslaget sigter på at skabe en forbedring af forholdene for familier med børn, herunder navnlig familier med små indtægter, for familier, i hvilke den ene af forsørgerne modtager invalidepension eller folkepension og derfor ikke er i stand til selv at bidrage væsentligt til børns forsørgelse, samt for enlige forsørgere.

Samtidig med, at reglerne om børnetilskud, børnetillæg og børnebidrag samles i én lov, sker der efter forslaget den ændring i forhold til gældende lovgivning, at det beløb, der hidtil har været ydet som almindeligt børnetilskud, og som er udbetalt på den måde, at det er blevet fradraget i det beløb, forsørgeren skal betale i skat, og kun, når børne-

tilskuddet overstiger skattebeløbet, er udbetalt kontant med det overskydende beløb, skal *udbetales kontant kvartalsvis forud*. Udbetalingen af børnetilskuddet vil derved kunne ske kort efter et barns fødsel, medens der efter de gældende regler vil kunne gå over et år, før ydelsen af tilskuddet påbegyndes.

Forslaget om, at den del af det almindelige børnetilskud, som hidtil har været ydet særlig til enlige forsørgere, normalt også skal gives til børn af forældre, der begge modtager invalidepension eller folkepension, er begrundet med, at det må anses for rimeligt, at forældre, der gennem en pension modtager et beløb til egen forsørgelse og derfor ikke er i stand til væsentligt at bidrage til deres børns forsørgelse, også modtager et tillæg til dækning af deres andel af udgiften ved forsørgelse af børnene. Den samme begrundelse ligger bag forslaget om, at der ikke skal være nogen indtægtsgrænse for adgang til at modtage normalbidraget som tillæg til pensionen. I konsekvens af, at børnetillæg betragtes som en ubetinget ret for en pensionist, foreslås det, at denne ret bevares, når selve pensionen bortfalder som følge af ophold på en særforsorgsinstitution eller optagelse på alderdomshjem eller plejehjem. Ophævelse af indtægtsgrænsen for adgangen til at modtage det beløb, som hidtil har været ydet som børnetillæg til pensionister og som børnebidrag til enlige forsørgere efter forsorgsloven, vil medføre betydelige administrative lettelser med hensyn til udbetalingen af ydelserne.

Det børnetilskud, svarende til normalbidraget, som hidtil har været ydet for et barn, hvis fader ikke kendes, er ydet efter en bedømmelse af forholdene i det enkelte tilfælde, herunder en undersøgelse af, om moderen kan antages at have bidraget tilstrækkeligt til at få oplyst, hvem der kan være fader til hendes barn. Det må anses for rimeligt, at de sociale myndigheder ikke stiller krav om en sådan undersøgelse, idet spørgsmålet om moderens forpligtelser til at give sådanne oplysninger bør reguleres gennem de familieretlige regler og ikke knyttes til den familiepolitiske lovgivnings bestemmelser om ydelser til børn.

Forslaget om en *moderskabsydelse* til afløsning af mælkehjælpen, som ikke har kunnet ydes til alle, er begrundet i, dels at det er i overensstemmelse med udviklingen inden for sociallovgivningen at give en sådan almindelig ydelse til alle uanset økonomiske forhold, dels at det ikke kan anses for nødvendigt, at en ydelse i forbindelse med en fødsel ydes som naturliydelse i form af mælkehjælp. Kendskabet til ernæringsforhold må anses for at være så udbredt, at det ikke er påkrævet at yde natural-

hjælp. Der kan herved også henses til, at den svangre kvinde om nødvendigt ved læge- og jordemoderbesøg før fødslen vil kunne få vejledning om ernæring.

Reglerne om *erstatning for tabt arbejdsfortjeneste* til den kvinde, der på grund af svangerskab og fødsel må forsømme sit arbejde, har været uensartede for de forskellige grupper af beskæftigede. Der kan herom henvises til den redegørelse, som er givet i det familiepolitiske udvalgs betænkning fra 1964 og til en redegørelse fra 1965 afgivet af et af arbejds- og socialministerierne nedsat embeds-udvalg. Det foreslås derfor, at der skabes samme regel for alle kvinder, der har lønnet beskæftigelse for andre, dog bortset fra tjenestemænd, for hvilke der fortsat skal gælde særlige regler. Den periode, for hvilken der skal kunne ydes en af det offentlige finansieret erstatning for mistet arbejdsfortjeneste, skal efter forslaget være 14 uger, svarende til, hvad der allerede er gældende for lønarbejdere under sygeforsikringslovens dagpengeordning. Forslaget betyder, at nye grupper inddrages under ordningen.

Med hensyn til spørgsmålet om *administrationen* af bestemmelserne bemærkes, at det er en følge af, at reglerne om almindeligt børnetilskud går ud af skattelovgivningen og optages i den familiepolitiske lovgivning, at administrationen henlægges til de sociale myndigheder, ligesom det er en naturlig følge af, at reglerne om dagpenge under svangerskab og i forbindelse med fødsel udgår af loven om den offentlige sygeforsikring, at administrationen med hensyn til denne, af det offentlige finansierede, ydelse henlægges til de kommunale, sociale myndigheder. Det er en forudsætning, at administrationen sker i et snævert samarbejde mellem de kommunale myndigheder, blandt andet under hensyn til, at børnetilskud ikke skal søges, men skal udbetales på grundlag af anmeldelse om fødslen. Administrationen vil således pålægge de kommunale, sociale myndigheder et arbejde, der dog i nogen grad modsvares af et mindre arbejde for de kommunale skattemyndigheder. På den anden side vil reglen om, at de børnetillæg og børnebidrag, der hidtil har været ydet henholdsvis efter lovgivningen om de sociale pensioner og loven om offentlig forsorg, skal ydes som særligt børnetilskud uden hensyn til modtagerens økonomiske forhold, medføre en betydelig forenkling i forhold til de gældende regler. Udbetalingen af de ensartede ydelser vil kunne simplificeres ved anvendelse af tidssvarende, tekniske hjælpemidler.

Nettoudgifterne ved gennemførelsen af lovforslaget kan det første år anslås til:

Udgiften ved udbetaling af det hidtidige børnetilskud til <i>enlige</i> forsørgere til børn af invalide- og folkepensionister og udbetaling uden indtægtsgrænse af det særlige børnetilskud — lig med normalbidraget — til børn af invalide-, folke- og enkepensionister	12 mill. kr.
Udgiften ved udbetaling — som særligt tilskud — uden indtægtsgrænse til børn af enlige forsørgere	17 — -
Udgiften ved udbetaling af forhøjet børnetilskud til personer med lave indtægter, jfr. forslagens § 3	8 — -
Udgiften ved moderskabsydelse	48 mill. kr.
Heri fragår statens udgift ved den hidtil ydede mælkehjælp	9 — -
	<hr/>
Udgiften ved, at børn under 18 år, der er selvstændigt ansat til skat og derfor efter de gældende regler ikke har haft ret til børnetilskud, efter forslaget skal have almindeligt børnetilskud	95 — -
Statens merudgift ialt	171 mill. kr.
Udgiften ved gennemførelse af en almindelig regel om erstatning for mistet arbejdsfortjeneste i anledning af fravær fra arbejdet på grund af svangerskab og fødsel	21 mill. kr.
Udgiften ved ydelse af dagpenge til frivilligt forsikrede	2 — -
	<hr/>
Heri fragår kommunernes andel af den hidtil ydede mælkehjælp	4 — -
Kommunens merudgift ialt	19 mill. kr.

Bemærkninger til de enkelte bestemmelser:

Til § 1.

Det almindelige børnetilskud ydes for alle børn, det særlige børnetilskud kun for børn, hvis forsøger er enlig forsøger eller selv modtager en social pensionsydelse til sin forsørgelse.

Til § 2.

De i bestemmelsen nævnte beløb svarer til de beløb, der hidtil har været ydet som almindeligt børnetilskud i henhold til skattelovgivningen, nemlig

630 kr. årlig for hvert barn og yderligere 350 kr. årlig for børn af enlige forsørgere. Beløbene er afrundet under hensyn til, at de skal kunne udbetales i rater med hele kroner. De er fastsat ud fra et reguleringspristal af 100.

Der skal efter forslaget ydes samme børnetilskud for hvert barn i familien, ikke som efter de gældende regler et forhøjet tilskud for det 5. og følgende børn. Det forhøjede børnetilskud til enlige forsørgere ydes også, når begge forældre lever, men lever adskilt, således at der er pålagt bidrag efter den privatretlige lovgivning. Ligestillet med enlige forsørgere med hensyn til adgang til almindeligt børnetilskud er også forældre, der begge modtager invalide- eller folkepension.

Til § 3.

Efter bestemmelsen skal det almindelige børnetilskud forhøjes for enlige forsørgere og forældre, der begge modtager invalide- eller folkepension. Beregningen sker på grundlag af den skattepligtige indkomst. Den i bestemmelsen nævnte indtægtsgrænse svarer til den grænse, der hidtil har været øverste grænse for adgangen til fuldt ud at få udbetalt børnetillæg til de sociale pensionslove og børnebidrag til enlige forsørgere efter forsorgsloven, dog at man ved indtægtsberegningen går bort fra de hidtil gældende, ret specificerede beregningsregler og i stedet anvender den skattepligtige indkomst som grundlag.

Til § 4.

Reglen skal afløse de gældende regler om børnetillæg efter de sociale pensionslove og om børnebidrag til enlige forsørgere efter lov om offentlig forsorg, afsnit IV, nemlig børn af enker og enke-mænd, forældreløse børn, børn af forældre, hvem det har været pålagt eller kunne pålægges at yde bidrag til børnene, men som er døde, samt børn af fædre, som ikke kendes. Reglen omfatter de samme grupper, som hidtil har haft adgang til at få bidrag, men indtægtsgrænsen for adgang til tilskuddet bortfalder, og den undersøgelse af forholdene i det enkelte tilfælde, som har været krævet for enkelte grupper, bortfalder ligeledes. Det i bestemmelsen nævnte særlige børnetilskud svarer til „normalbidraget“, der hidtil har været ydet som børnetillæg til pensionslovene og børnebidrag til enlige forsørgere efter lov om offentlig forsorg.

Det særlige børnetilskud til forældreløse børn svarer til det bidrag til forældreløse børn, som ydes efter de gældende regler.

Til § 5.

I beløbet indgår værdien af ydelsen efter loven om mælkehjælp, ca. 270 kr. Hjælpen er forhøjet til 600 kr.

Til § 6.

Bestemmelsen skal omfatte alle, der udfører lønnet arbejde for andre, således ikke blot de lønarbejdere, der har været omfattet af sygeforsikringslovens bestemmelser om dagpenge i anledning af svangerskab og fødsel, men også dem, der hidtil har været undtaget fra reglerne i denne lov, idet de har været omfattet af bestemmelserne i anden lovgivning, således funktionærloven, medhjælperloven, lærlingeloven og sømandsloven, eller af andre regler. Tjenestemænd m. fl. vil dog fortsat være undtaget fra reglerne.

Til § 7.

Perioden, for hvilken dagpenge kan ydes, 14 uger, svarer til perioden efter sygeforsikringslovens regler.

Til § 8.

Det må være en forudsætning for adgang til dagpengeydelsen, at kvinden har en vis fastere tilknytning til arbejdsmarkedet. Det foreslås derfor som betingelse, at kvinden i det sidste år, før dagpenge begynder at løbe, har været knyttet til arbejdsmarkedet her i landet i 6 måneder, og at hun har haft mindst 40 timers beskæftigelse i de sidste 4 uger før fraværperioden. Der gives ministeren for familiens anliggender bemyndigelse til at sidestille arbejde i andre lande med arbejde her i landet, jfr. forslagets § 39.

Som arbejdsperiode regnes dog også tidsrum, i hvilke kvinden har stået til rådighed for arbejdsmarkedet, men ikke har haft arbejde og derfor har modtaget arbejdsløshedsunderstøttelse, eller i hvilke kvinden på grund af sygdom ikke har kunnet arbejde, eller det er skønnet nødvendigt, at hun måtte skånes for arbejde.

Til § 9.

Forslaget betyder, at reglen flyttes fra sygeforsikringsloven, og at ydelsen — ligesom ydelsen efter § 6 — bliver finansieret af det offentlige, samt at perioden, for hvilken der kan udbetales dagpenge, forlænges fra 2 til 4 uger.

Til § 10.

Svarer til ventetiden efter sygeforsikringsloven.

Til § 11.

Betingelserne svarer til betingelserne for adgang til børnebidrag efter forsorgsloven. Dette betyder, at det beløb, der svarer til det hidtil efter skatte-lovgivningen ydede almindelige børnetilskud, efter forslaget kun kan ydes til personer med dansk

indfødsret, hvilket ikke er en betingelse for at modtage tilskuddet efter skattelovgivningens regler. Som følge af bestemmelsen i forslaget § 39 om, at der ved overenskomst kan skabes ret for fremmede statsborgere til ligestilling med danske statsborgere med hensyn til at modtage ydelser efter loven, vil dog statsborgere fra et stort antal lande få denne ret.

Efter bestemmelsen i stk. 2 kan der ikke samtidig ydes særligt børnetilskud til en pensionist og forskudsvis ske udbetaling af underholdsbidrag, jfr. forslaget kapitel 6. Såfremt det er den bidragskyldige, der modtager pension, ydes særligt børnetilskud dog til dækning af hans forpligtelse til at yde bidrag til et barn.

Til § 14.

Bestemmelsen fastslår som det normale, at børnetilskud skal udbetales til et barns moder.

Til § 15.

Af praktiske grunde foreslås det, at børnetilskud udbetales kvartalsvis forud. Under hensyn hertil udbetales det første tilskud for kvartalet efter, at retten til tilskuddet er opstået. For pensionister opretholdes den gældende regel om, at ydelsen udbetales månedsvis sammen med pensionen.

Til § 16.

En tilsvarende regel findes i den gældende forsorgslov.

Til § 17.

Af hensyn til, at en del af moderskabsydelsen kan stå til rådighed før fødslen, foreslås det, at ydelsen kan udbetales i 2 rater.

Til § 19.

Bestemmelsen svarer til praksis.

Til §§ 21-31.

Reglerne svarer til de gældende regler i forsorgsloven. Bestemmelsen i § 21 om, hvem der er berettiget til at indkræve bidraget, bygger på bestemmelsen i § 18, stk. 2, i lov om børns retsstilling.

Til § 32.

Reglerne om administration svarer til reglerne i sociallovgivningen.

Til § 33.

Børnetilskud udbetales uden ansøgning herom, således også det forhøjede børnetilskud efter lovens § 3. Administrationen af bestemmelsen forudsætter et samarbejde mellem den sociale administration, folkeregistret og skattemyndig-

hederne. Ydelse af dagpenge efter lovens kapitel 3 forudsætter henvendelse til de sociale myndigheder, ligesom udbetaling af moderskabsydelsen, hvis udbetalingen ønsker påbegyndt forud for fødslen, kræver henvendelse herom. Forskudsvis udbetaling af bidrag efter kapitel 6 forudsætter ligeledes henvendelse fra den berettigede.

Til § 34.

Bestemmelsen svarer til reglerne i den øvrige sociallovgivning.

Til §§ 35-36.

Efter forslaget skal alle udgifter til børnetilskud og til moderskabsydelsen afholdes af statskassen.

Ydelsen af dagpenge i forbindelse med svangerskab og fødsel til lønmodtagere afholdes som hidtil af kommunerne. Efter forslaget skal ydelsen til de frivilligt forsikrede ligeledes afholdes af kommunerne. Kommunernes udgifter fordeles efter reglerne om den mellemkommunale refusion.

Til § 38.

Pristalsreguleringen svarer til reguleringen af ydelser efter sociallovgivningen.

Til § 39.

Efter bestemmelsen i stk. 1 vil statsborgere fra de andre nordiske lande være omfattet af loven under hensyn til den nordiske socialkonvention af 1955, ligesom statsborgere fra en række andre europæiske lande vil være omfattet af loven enten som følge af overenskomster indgået med enkelte stater eller som følge af, at de fremmede stater har tilsluttet sig Europarådets konventioner, som også er tiltrådt af Danmark.

Til § 40.

Lovens ikrafttrædelsestidspunkt er sat til 1. juli 1968 under hensyn til tilpasning til skattelovgivningens regler om det almindelige børnetilskud.

Beregnet efter det fra 1. oktober 1966 gældende reguleringspristal ville ydelserne efter §§ 2-3 og indtægtsgrænsen efter § 3 være følgende:

	kr.
Det almindelige børnetilskud i henhold til § 2, stk. 1	630
Det almindelige børnetilskud i henhold til § 2, stk. 2	980
Det yderligere børnetilskud i henhold til § 3	360
Indtægtsgrænsen i henhold til § 3	13.630

Moderskabsydelsen efter § 5 ville efter det fra 1. oktober 1966 gældende pristal være 600 kr.